

πλωτό κάμφο και ἡ πλώρη της νὰ σκορπάη ρίζι τὸ νερό. Ἀλλά και καπετάνιος και ναύτες και ναύκληρος τότε δὲν εἶχαμε τὸ νοῦ μας στὴ γολέτα οὔτε στὸν καιρό, παρὰ στὴν κουκουβάγια ποὺ δὲν ἔπαυε νὰ κλωθογυρίζη ἀπάνωθὲς μας, πετώντας πάντα ξεροβόδεξα. Αὐτὸ δὲ τὸ ἐπίμονο στὰ ξεροβόδεξα πέταγμα τῆς ἦταν ποὺ μᾶς ἔδαιμόνιζεν ὄλους.

Στὴν ἀρχὴ ἐβλέπαμε παράξενη τὴν ἐπιμονὴ αὐτὴ τοῦ καπετάνιου νὰ τὰ βάλη μ' ἕνα πουλί. Ἐκτὸς τοῦ Μπαρμπατρίμη, ποὺ ἦταν γεροντώτερος ἐκεῖ μέσα κ' εἶχε τίς παλιῆς ιδέες, ἐμεῖς οἱ ἄλλοι εἴμαστε δῖβουλοι. Ἀλλά σιγὰ σιγὰ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον, χωρὶς κ' ἐμεῖς νὰ τὸ καταλάβουμε ἐξεχαστήκαμε ν' ἀκολουθοῦμε τὸ πέταγμα τοῦ πουλιοῦ. Πείσμα και πρόληψες ἐπάλευαν τότε μέσα μας και μᾶς ἔδαιμόνιζαν. ἠθέλαμε ὄλοι νὰ πιτύχη ὁ καπετάνιος τὸ σκοπὸ τοῦ ἑκαρδιοχτυπούσαμε μήπως πετάξη μακριὰ τὸ πουλί και γλυτώσῃ στὸν θαμπὸν αἰθέρα. Ναί· ἢ σ' ἐκεῖνο ἢ σ' ἐμᾶς ἔπρεπε νὰ ξεσπάσῃ ἡ κακοσημαδιὰ. Ἄν τὸ σκότωνε ἐσωνόμαστ' ἐμεῖς και τὸ καράβι και τὰ σπίτια μας. Τὰ σπίτια μας κ' οἱ συγγενεῖς και οἱ φίλοι μας. Γιατί ποῖός τὸ ξερεῖ ἂν μόνον γιὰ τὸν καπετάνιο ἦταν ἡ κουκουβάγια και ὄχι γιὰ κανένα ἄλλον ἀπὸ ἐμᾶς. Ἀληθινὰ αὐτὸς ἦταν ὁ νοικοκύρης ἐκεῖ μέσα· αὐτὸς ὠριζε, αὐτὸς στὸ σπίτι τοῦ ἄρρωστο ὅμως ἤμπορούσε νὰ ἦταν και γιαμᾶς. Ποῖός ἦταν βέβαιος; . . . Ἡ λαχτάρα λοιπὸν ἐκυρίευσεν ὄλους και τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνα ἐκείνου ἐσφιγγεν ὄλων τίς ψυχές. Ὁ καπετάνιος, νομίζεις, ἐμετάδωσε σ' ἐμᾶς τὴ μανίαν του και εἰμπορῶ νὰ εἰπῶ πῶς ἂν μᾶς ἐβλεπε κανεὶς ἐκείνη τὴν ὥρα, θὰ πίστευε πῶς ἐφάγαμε ὄλοι τρελλομανίταρα και κανεὶς δὲν εἶχε τὰ λογικά του.

— Νά το, βάρ' του! . . . ἐφώναζε ἕνας μὲ τὸν ἄλλον, κινώντας χέρια και πόδια στὸν καπετάνιο.

Κ' ἐκεῖνος μὲ τὴν τσάγκρα στὸ χέρι, μὲ τὰ μαλλιά του ὄρθα, τὰ μουστάκια ἀγρία, τὸ πρόσωπο ἀναμμένο, ἔτρεχεν ἀπὸ πρύμνη σὲ πλώρη και ἀπὸ πλώρη σὲ πρύμνη βιαστικός, ἀγρυπνος, κυττάζοντας περιγύρα μὲ γουρλωμένα μάτια, λὲς κ' ἤρχοντο νὰ πατήσουν κουρσάροι τὸ πλεούμενο κ' ἤθελε νὰ τὸ προφυλάξῃ.

Ἀλλά τὸ πουλί ἤξερε πολλὰ τερτίπια. Μωρὲ νὰ μᾶς κἀνῃ παιγνίδια σὰν νοητάκι! Δὲν ἔπετοῦσε πολὺ μακριὰ ὥστε νὰ τὸ χάνουν τὰ μάτια μας· ἀλλ' οὔτε και κοντὰ ὥστε νὰ τὸ φτάνη ἡ τσάγκρα. Ἐξάφνα ἐραγερονόταν δεξιά μας και μὲ πρῶμο τὸν καιρὸ ἡ γολέτα ἐχυνόταν βόλι ἀπάνω του· ἐκεῖνο ἔπετοῦσε κατὰμπροστα στὴν πλώρη, κρατώντας πάντα τὴν ἴδια ἀπόστασι, παρόμοιο μὲ κακὸ πνεῦμα ποὺ ἐσερνε νομίζεις μὲ ὄρατα βρόγια ἀπὸ πίσω τὸ πλεούμενο. Ἔφτανε ἔτσι κάτω στὴ Μῆλο εἴτε ἀπάνω ἀπὸ τὰ Γερακούνια, εἴτε κατὰ τὴν Ἐρημόμηλο. Τότε γιὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τίς

δόλιες ξέρες ἐπόδιζε ἡ γολέτα· ἀλλ' ἐνῶ λυσασμένοι ἐβλαστημούσαμε ποὺ τὸ χάναμε, ἐκεῖνο ἐφαινόταν ἐξάφνα πίσω στὸ πίκι, νὰ στυλώνη τὰ κρασάτα μάτια του κατὰ τὸν καπετάνιο, μὲ μανίαν ποῦ ἔλεγεσ τότε θὰ χυθῆ νὰ τὸν πετσοκόψῃ. Και μόλις ἐκεῖνος ἐξάμωνε τὴν τσάγκρα, ἔριχνε τὴ στριγγιά φωνὴ του σὰν βρυσιά και περιγέλασμα κ' ἔπετοῦσε κλωθογυρίζοντας ἐδῶ κ' ἐκεῖ, μ' ἕνα πέταγμα τρεμουλιαστὸ και βαρὺ και ἄταχτο σὰν μεθυσμένο. Κ' ἐμεῖς πιὸ μεθυσμένοι ἀπὸ ἐκεῖνο ἐτρέχαμε κατὰπάνω του, μὲ τὰ πανιά γεμάτα, τὴ γολέτα νὰ πηδᾷ στ' ἀφρισμένα κύματα σὰν γοργάλογο στὸν πλατὺ κάμπο· ὁ καπετάνιος μὲ τὴν τσάγκρα στὸ χέρι ἀφανισμένοι ἀπὸ τὴν ἀγωνία και τὸ θυμὸ κ' ἐμεῖς ὄλοι μὲ τὰ μαλλιά ἀνω κάτω, τὰ μάτια γουρλωμένα, τὰ πρόσωπα κατακόκκινα, χερονομώντας και παραμιλώντας, ποῦ ἂν μᾶς ἐβλεπε κανεὶς, βέβαια θὰ πίστευε πῶς ἐφάγαμε ὄλοι τρελλομανίταρα και κανεὶς δὲν ἦταν στὰ λογικά του! . . .

Τότε τὸ φεγγάρι ἐφῆλωσεν ὄλοστρόγγυλο ἀπὸ τὸ βουνὸ τῆς Νάξου και τὸ ζωντανὸ και ὄλόπυρο φῶς τοῦ ἡλίου, διαδέχθηκεν ἕνα φῶς ἡμερο και γλυκὸ, ποὺ ἔδειχνε τὴν πλάσι ὄλη κοιμισμένη σὲ ὄνειρο. Τὰ μακρινὰ νησιά και περιγυάλια σκοτεινιασμένα ἐνόμιζες πῶς ἐπλεκαν, ὄγκοι πελώριοι, στὸν θαμπὸν αἰθέρα κ' ἔδιναν νὰ μαντεύῃς παρὰ νὰ ξεχωρίζῃς τὰ σχήματά τους. Τὰ κοντινὰ ἢ Κίμωλος και ἢ Πόλυθος, ἢ Μῆλος και ἢ Ἐρημόμηλος και τὰ Γερακούνια ἐξεχώριζαν καθαρά, τυλιγμένα σὲ ἀσπρογάλαζη ομίχλη, μὲ τίς σχισμάδες και τίς σπηλιές τους σκοτεινόμαυρες, τ' ἀκρωτήρια και τίς ραχοῦλες φωτεινότερες, μὲ τίς πλαγιές τους ἡμερες, στρωτές, δίχως λάκκους και ἀγριαγκάθια, τίς ρηματιές τους και τ' ἀκρογυάλια δίχως λιθάκια και χάλαρα. Ὅλα μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ μαγικὸ φῶς λουσμένα, εἶχαν μία πλάνη ἔκφρασι ποὺ ἔλεγεσ πῶς ἦσαν τὰ νησιά τῶν Μακάρων. Τὸ πουλί μᾶς εἶχε ρίζει κάτω ἀπὸ τὴν Ἐρημόμηλο κ' ἐβλέπαμε ἀντίκρουφῶτα στὸ Κάστρο τῆς Μήλου και ἄλλα κάτω στὰ Κρητικά, νὰ παιγνιδίζουν ὄλα στὰ νερά σὰν ἄστρον ἀντανάκλασεις και δύο φωτιές μεγάλες στὴν Ἐρημόμηλο, νὰ χύνωνται ποταμοὶ πύρινοι και νὰ φθάνουν ζωηρὲς στὸ καράβι πῶλεγεσ τότε θ' ἀνάψῃ κ' ἐκεῖνο· ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἀντίθετο πλευρὸ Δούναβις κατέβαινε τοῦ φεγγαριοῦ ἡ λαμπάδα κ' ἔγλειφε μὲ γλῶσσες ἀργυρὲς ἀπ' ἀκρῆ σ' ἀκρῆ τὸ καταραμαλειμμένο σκαφίδι, ἔπεφτε μέσα στὸ κατὰστροφωμα, στὶς σκουριασμένες ἀλυσίδες και τοὺς ξανθοὺς μουςαμάδες, στοὺς μπαμπάδες και τοὺς μούρσους και τὰ μονουβέλα, στὶς γούμενες και τίς ἄλτσάνες και τοὺς σκαρμούς ἀνέβαινε στ' ἀγέρωχα κατάρτια, τὰ βαρυφορτωμένα ἀπὸ σίδερα και σχοινιά και ξύλα, ἔπεφτε στὰ γουρωτὰ πανιά, ἐπερνούσεν ἀνάμεσα στὶς σταύρωσες, ἄλλα ἐφώτιζε και ἄλλα ἴσκιωνε, ποὺ ἔλεγεσ τὸ πλεού-

μένο, μάρμαρο σκαλιστὸ ἀνάμεσα στὴ θάλασσα φυτρωμένο.

Ὁ ἀέρας ὅμως ὄλο κ' ἐδυνάμωνε· ἄκουες κ' ἐσφύριζε μέσα στὰ σχοινιά και τοὺς μακαράδες κ' ἔβγαζε χιλίων λογίων ἤχους, ἀπὸ τὸ ἄγριο οὐρλιασμα κοπαδιοῦ τσακαλιῶν και λύκων ἕως τὸ γλυκοφωνότερο τραγοῦδι και τὸ πεταχτὸ σφύριγμα φλογέρας. Ὁ Μπαρμπατρίμησ ὁ ναύκληρος πάντα ἀνήσυχος, σὰν σκύλος παραβήσιος ποὺ ἀφτιάξεται τίς στερεῆς ὄσο κ' ἂν εἶνε μακριὰ και ὄλο ἀλυχτᾷ, συλλογισμένος αὐτιαζόταν τότε τὸν θόρυβο τοῦ ἀνέμου και τὴ στιγμή ποὺ ὁ καπετάνιος τὸν πλησίαζε τοῦ ξανᾶεπε ἀνήσυχος:

— Καπετᾶν Κρεμύδα ὁ Νότος δυνάμωνε! νὰ μαινάρουμε, λέω, λίγα πανιά γιατί θὰ μᾶς τὰ φάη.

— Κάμε ὄ,τι θέσ' εἶπεν ὁ καπετάνιος μ' ἔκφρασι ἀηδίας.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΣΕ ΜΙΑΝ ΕΒΡΑΙΑ

Μὴ κλαίς, φτωχὴ, μὴ γέρονης τὸ κεφάλι
"Ἄν στὴ ζωὴ σου ἀμαρτησες φορικτὰ,
"Ἄν ἀνοιξες 'ς τὸ κρίμα τὴν ἀγκάλη,
"Ἄν ἀνοιξες τὰ χεῖλη 'ς τὰ φιλιὰ.

Κάποιος γιὰ δὲ μιὰ μέρα θὰ προβάλη
Τὴ ψυχὴ σου νὰ σώσῃ σπλαχνικὰ,
"Στ' ἀστέρια νὰ σ' ὑψώσῃ, νὰ σοῦ βάλῃ
"Ὀλόχρυσον κορὼνα 'ς τὰ μαλλιά.

"Ἐσὺ, ἐκλεκτὴ φυλὴ τῆς ἀμαρτίας,
Ποῦ 'ς τὸ Χριστὸ μας ἔδωσες ζωὴ,
Θὲ νὰ ἰδῆς νὰ προβάλη νέος Μεσσίας.

Μὰ ἐμεῖς δειλοί, 'ς τὸ κρίμα βυθισμένοι
Σὲ κάθε βῆμα ποὺ βροντάει 'ς τὴ γῆ,
Θαρροῦμε πῶς ὁ Νέφωνασ προβαίνει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΟΝΕΙΡΟΝ ΚΑΙ ΖΩΗ¹

Διήγημα Μανυρίου Γιουάι.—Μετάφρ. Ν. Ἐπ.

Αἱ ὠραῖαι μου ἀναγνώστριαι δὲν πρέπει νὰ καταβιάσασιν τοὺς ὀφθαλμούς και νὰ κοκκινίσουν, ἐπειδὴ θὰ ὀμιλήσω περὶ φιλημάτων.

Καρδία εὐλικρινῆς και ἐντιμὸς ἐζήτει τότε τὸ φίλημα και ἡ παρθένος τὸ παρεχόμενον.

Ἀλλὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ φίλημα δὲν εἶχεν ἀκόμη διατιμηθῆ και εἶχεν ὄλην του τὴν ἀξίαν, ἐν ᾗ σήμερον ποῦ ἡ τιμὴ του ἀναβαίνει ὄλοσεν, ἡ ἀξία του ἐλαττοῦται ἡμέρᾳ τῆ ἡμέρᾳ.

Και οἱ παλαιοὶ μας χοροὶ! Θὰ ἐδύνατο τίς νὰ τοὺς ὀνομάσῃ μᾶλλον ἀσκήσεις ἐν συνοδίᾳ μουσικῆς. Οἱ περίφημοι χοροὶ, οἱ ὁποῖοι

¹ Ἴδε σελ. 60.

αποτελούν σήμερα την δόξαν της ουγγρικής μουσικής, οι χοροί εκείνοι οι τόσο επικίνδυνοι, κατά τους οποίους οι εύρισκόμενοι πλησίον των χορευτών κινδυνεύουν να βγάλουν τα μάτια ή να σπάσουν τα δόντια των, δεν ήταν τότε γνωστοί. Ἀκόμη τότε δὲν εἶχεν ἐπινοηθῆ ὁ λαμπρός Τζαρδάς, ὁ ὁποῖος σήμερα ἀναγκάζει τοὺς Οὐγγρικούς νὰ κάμπτονται ὡς ἂν ᾔθελον νὰ φιλήσουν τὰς πτέρνας των καὶ νὰ ριπτάζουν τὰς χεῖρας, ὡς ἂν ᾔθελον νὰ συλλάβουν τὴν σοφίαν εἰς τὸν ἀέρα. . . ὄχι, δὲν εἶχον ἐπινοήσει ἀκόμη τὸν χορὸν αὐτόν. Οἱ νέοι ἀπετέλεσαν ἡμικύκλιον καὶ τὴν χεῖρα στηρίζοντες ἀρριμανίως ἐπὶ τῆς ὀσφύος, ἤρχισαν νὰ χορεύουν τὸν παλαιὸν Τοβόρσον, κτυπῶντες τὸν χρόνον μὲ τοὺς περνεστῆρας των.

Ἄ, πόσον δίκαιον εἶχον τότε νὰ λέγουν παροιμιωδῶς: «Μόνος ὁ ουγγρικός χορὸς εἴμφορει νὰ συγκριθῆ πρὸς τὸν χορὸν τοῦ Δαυὶδ!»

Καὶ ἄφ' οὗ ἐτελείωσεν ὁ Τοβόρσον, οἱ νέοι ἀπέθεσαν τὰ ξίφη καὶ ἤρχισαν τὸν χορὸν τῶν λαμπάδων. Δύο ἐξ αὐτῶν ἔλαβον λαμπάδας, τοποθετημένας ἐπὶ μικρῶν ἀργυρῶν δίσκων, διὰ νὰ μὴ κηλιδύουν τὰ σταλάγματα τοῦ κηροῦ τὰς πλουσίας αὐτῶν ἐνδυμασίας, καὶ χειροκρατούμενοι διέσχισαν ὀρχοῦμενοι τὴν μακρὰν αἰθουσαν.

Φθάσαντες πρὸ τῶν νεανίδων καὶ τῶν κυριῶν, ἐξέλεξαν καθεὶς ἀπὸ μίαν χορεύτριαν ἐκ τῆς ἀνοδὲσμος ἐκείνης τῶν ὡραίων γυναικῶν. Μὲ τὰς χορευτρίας των ἔκαμαν τότε τὸν γῦρον τῆς αἰθούσας. Κατόπιν, χαϊρετίσαντες ἐδαφιαίως, μετεβίβασαν τὰς λαμπάδας εἰς τὰς χορευτρίας, αἱ ὁποῖαι ἐξέλεξαν καὶ αὐταὶ ἀπὸ ἓνα χορευτὴν, ἐκ τοῦ λαμπροῦ ὀμίλου τῶν νέων καὶ περιήλθον ἐν χορῷ τὴν αἰθουσαν. Καὶ ὁ χορὸς ἐξηκολούθησεν οὕτω, ἕως οὗ ἐχόρευσαν ὅλοι οἱ ἄνδρες καὶ ὅλαι αἱ γυναῖκες.

Κατόπιν παρετάχθησαν εἰς διπλοῦν στοῖχον, κατὰ ζεύγη. Τὸ πρῶτον ζεύγος ἔκαμε τὸν γύρον τῶν δύο στηλῶν καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὴν θέσιν του· τότε ὁ χορευτὴς ἀφῆκε τὴν χεῖρα τῆς χορευτρίας του καὶ τῇ ἐφώναξε: «Τρέχα καὶ σ' ἐπίασα, ποντικᾶκι μου!» Ὁ «χορὸς τῶν ποντικῶν» ἤρχισεν.

Ἡ νεῆνις ἀπὸ ἐδῶ, καὶ ὁ νέος ἀπὸ ἐκεῖ, ἐκυνηγοῦντο διὰ μέσου τῶν στηλῶν μ' ἐλιγμούς σφρων. Ὁ νέος ἔπρεπε νὰ συλλάβῃ τὴν χεῖρα τῆς νεάνιδος. Ἄν ἡ χορεύτρια ἦτο εὐκίνητος, ἐδύνατο νὰ καταπονήσῃ ἐπὶ μακρὸν τὸν δῶκτον της, διότι δὲν τῷ ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ συλλάβῃ τὴν χεῖρα διὰ τῆς βίας καὶ ἦτο εὐκολον εἰς τὴν νεάνίδα νὰ διαφυγῆ καὶ συλληφθῆσα, χωρὶς νὰ δώσῃ τὴν χεῖρά της.

Καὶ ὅταν ἐπὶ τέλος κατῶρθονέ τις νὰ δράξῃ τὴν μικρὰν χεῖρα, ἐν φίλημα ἦτο ἡ ἀνταμοιβή ὅλου ἐκείνου τοῦ κόπου.

Ἡ Ἰλόγκα ἤνοιξε τὸν χορὸν μετὰ τοῦ νεαροῦ Παύλου Βέλδη. Ἦτο τόσο ὡραία καὶ τόσο χαρίεσσα, ὥστε οἱ προσκεκλημένοι δὲν ἀπέκαμνον νὰ τὴν θαυμάζουν.

Ὁ γαμβρός ἀπῆστραπτεν ἐξ εὐδαιμονίας. Ἦλθε καὶ ἡ σειρά τοῦ Βαρκζαὶ νὰ χορεύσῃ. Εἶδε περὶ αὐτόν, ἠρεύνησε μεταξὺ τῶν χορευτριῶν καὶ, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ πῶς καὶ διατί, εὔρεν ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἐπεθύμει, ἔβη κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ὠδήγησεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσας.

Ἦτο ἡ Ἔρτσα, ἡ ὡχρὰ καὶ τρέμουσα ἐκείνη κόρη, ἡ τόσο ἀνήσυχος. Ὅταν ὁ Βαρκζαὶ τῇ ἀπήθυνε τὸν λόγον, ἐφρικίασε, πτοηθεῖσα. «Ὅλοι ἠπόρησαν διὰ τὴν ὡχρότητα της. Ἡ Ἔρτσα ἐφημίζεται ὡς ἡ πλέον κομψή, ἡ πλέον εὐκίνητος καὶ ζωηρὰ χορευτρία. Νεοὶ καὶ γέροντες ἐθαύμαζον τὴν χάριν της καὶ τὴν εὐκίνησιν της.

Θεέ μου! πῶς λοιπὸν ἔγεινε τόσο ἀδέξια ἡ ταλαίπωρος κόρη, πῶς ἐτρέκλιζε, πῶς ἐλησμονεῖ τὰ βήματα, πῶς ἔχανε τὴν θέσιν της, πῶς τὰ ἔκαμνει ὅλα ἀνάποδα καὶ πῶς ἀφέθη νὰ συλληφθῆ εἰς τὴν πρῶτην συνάντησιν!

«Σ' ἐπίασα!» ἀνεφώνησεν ὁ νέος, θλίβων τὴν Ἔρτσαν ἐπὶ τοῦ στήθους του. Ἄλλ' ὅταν ἠθέλησε νὰ τῆς πάρῃ τὸ φίλι, ὡς ἀμοιβὴν τοῦ κόπου του, ἡ νεῆνις, ὡς συνερχομένη τὴν μόλις, ἐξέτεινε τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν Βαρκζαὶ, ὀπισθοχωρήσασα διὰ νὰ ξεφύγῃ καὶ τριαυτήν ἀγωνίαν ἐξέφραζον οἱ ὀφθαλμοὶ της, ὥστε ὁ νέος ἀπέθηκε μόνον ἐν δειλὸν φίλημα ἐπὶ τῆς χρυσῆς κόμης τῆς γυναικαδέλφου του.

Οὐδὲν ἐνόησαν οἱ προσκεκλημένοι ἐκ τοῦ παραδόξου τούτου τρόπου. Νέον ζεύγος ἤρχισε νὰ χορεύσῃ. Ὁ γαμβρός ἐπέστρεψε πλησίον τῆς Ἰλόγκης καὶ οὐδεὶς παρετήρησε τὴν φυγὴν τῆς Ἔρτσας.

Μετὰ μίαν ὥραν ἡ Ἰλόγκα παρετήρησε τὴν ἀπουσίαν τῆς ἀδελφῆς της καὶ ἤρχισε νὰ τὴν ζητῇ. Διέσχισεν εἰς μάνην ὅλας τὰς αἰθούσας. Ἐπὶ τέλους ἡ τροφός της τῇ εἶπεν ὅτι ἡ Ἔρτσα εἶχε λιποθυμῆσει καὶ ὅτι τὴν ἀνεπαύετο.

«Τί νάχῃ ἄρᾳ γε;» εἶλεγε καθ' ἑαυτὴν ἡ Ἰλόγκα, καὶ ἠκολούθησε τὴν γραίαν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀδελφῆς της.

Μόνη ἡ νύμφη εἶχε τὴν ἀδειαν νάποσθη: ὁ γαμβρός ὄφειλε νὰ μείνῃ πλησίον τῶν προσκεκλημένων μέχρι τῆς πρωίας. Ἡ νύμφη ἐδύνατο νάποσθη τὸ μεσονύκτιον διὰ νάναπαυθῆ καὶ νὰ ὀνειροπολήσῃ διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν παρθενικὴν ζωὴν, τὴν ὁποίαν θὰ ἄφινε διὰ παντός.

Ἡ Ἰλόγκα ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ὅπου αἱ παρθενικαὶ κλίνας τῶν δύο ἀδελφῶν εὕρισκοντο ἢ μία πλησίον τῆς ἄλλης.

Ἡ Ἔρτσα ἐκοιμάτο, ἀλλὰ μὲ ὑπνον πολὺ τετραγμένον. Οἱ ὡραῖοι της βραχίονες ὑπεβάσταζον τὴν κεφαλὴν της. Τὸ στήθος ἀνυφοῦτο βαρέως, τὸ ἡμίαντικον στόμα ἄφινε νὰ ἐξέρχονται λέξεις ὀνειρώδεις, ἀκατάληπτοι. Ἐπέφερον, ἤθελε νὰ ὀμιλήσῃ, νὰ κάμῃ ἐν κίνημα, ἀλλὰ δὲν το κατῶρθονε. Ἐπὶ τέλους ἔστρεψε τὴν κε-

φαλὴν, ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἀνελύθη εἰς δάκρυα.

Ἡ Ἰλόγκα ἐκλινεν ἐπὶ τῆς ἀδελφῆς της καὶ τὴν ἠρώτησε συγκεκλινημένη:

«Τί ἔχεις, ἀδελφοῦλά μου;

— Ἄρησέ με, σὲ παρακαλῶ» ἐψιθύρυσεν ἡ νεῆνις καὶ κοιμηθεῖσα ἐκ νέου ἐψιθύρυσεν μετὰ στεναγμοῦ:

«Ἄρησέ με τουλάχιστον νὰ τὸν ὀνειρευθῶ».

Τὸ ὄνειρόν της ἐξηκολούθησεν, ἀλλὰ τὴν ἡ νεῆνις ἐμειδία. Ἡ ὄψις της ἐφαιδρύνθη καὶ ἔτεινε τοὺς βραχίονας πρὸς ἐκείνον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐμειδία.

Μία σκέψις διεπέρασε τὸ πνεῦμα τῆς Ἰλόγκης. Φῶς ἐγεννήατο ἐν αὐτῇ καὶ ἡ λάμψις του τὴν ἀπεθάμβωνεν. Ἐμεινεν ἐπὶ πολὺ πλησίον τῆς κοιμωμένης ἀδελφῆς της, κατόπι βραδέως ἀπέβαλε τὴν νυμφικὴν της ἐσθῆτα καὶ τὴν ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς Ἔρτσας.

Τὸ ὡχρὸν φῶς τῆς σελήνης εἰσῆρχετο εἰς τὸν θάλαμον. Ἡ Ἰλόγκα ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον, τὸ ἤνοιξε καὶ ἐκύτταξεν ἐμπρὸς της, μακρὰν, ἐκεῖ κάτω, πρὸς τὰς ἀργυροχρῶτους κορυφὰς τῶν γιονοσκεπῶν ὄρεων. Ἡ ἐορτὴ ἐφθινεν. Ἀκόμη μία εὐθυμος κραυγὴ, εἰς ἧχος σάλπιγγος, καὶ ἐγένετο σιγὴ. Μόνος ὁ ποταμὸς Ζάμος, ὁ ῥέων ἡσυχῶς ὑπὸ τὸ παράθυρον, ἐθαυκάλει διὰ τοῦ ψιθύρου τοῦ τὴν νεάνίδα. Τὸ νερὸν ἐξεψυχοῦσε πρὸς τοὺς πόδας τῶν τειχῶν τοῦ πύργου καὶ ὁ ποταμὸς ἔρρεε τόσο ἡσυχῶς, ὥστε ὁ ψιθυρισμὸς του ἐφαίνετο ὡς ἄσμα τῆς φύσεως. Ἡ σελήνη μυριαπλῆ ἀντενακλᾶτο εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἡ αὔρα ἐθώπευε παιγνιώδως τὴν κόμην τῆς νεάνιδος.

Δυστυχῆς Ἰλόγκα! Πόσον ὁ κόσμος τῇ ἐφαίνετο τότε κενός καὶ πόσῃ θλίψιν ἔβλεπεν εἰς τὸ μέλλον! Νὰ εἶνε σύζυγος ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ἡ Ἔρτσα ἠγάπα, ἀνταγαπωμένη ὑπ' αὐτοῦ! Νὰ βλέπῃ τὴν ἀθηρὰν παιδίσκεν ὡχρῶσαν, σθεννυμένην, ἀνευ ἐλπίδος πλέον εὐτυχίας. . . νὰ τῇ κλέπτῃ τὴν εὐτυχίαν αὐτὴν, χωρὶς καὶ αὐτὴ νὰ εἶνε εὐτυχῆς!

Καὶ, εἰς τὸ ἀπώτατον βάθος τῆς καρδίας της, ἡ Ἰλόγκα ἀνακαλύπτει ὅτι τὸν Βαρκζαὶ αὐτόν, τὸν ὁποῖον ἐκλεψε τῆς Ἔρτσας, δὲν τὸν ἀγαπᾷ, ὅτι οὐδέποτε τὸν ἠγάπησε. . . Βλέπει τὴν ἀδελφὴν της, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νὰ κοιμάται. Ἡ Ἔρτσα συνεχίζει τὸ ὄνειρόν της, πλήρης ἔρωτος ἦδη καὶ χαρᾶς, ἐν ᾧ λόγοι γλυκεῖς καὶ θωπευτικοὶ ἐξέρχονται ἐκ τῶν χειλέων της.

Καὶ κάτω ὁ Ζάμος ψιθυρίζει γλυκά, πολὺ γλυκά, καὶ ὁ ψιθυρισμὸς του λέγει ἐν τῇ νυκτί:

«Ἐλα. . . ἔλα. . .!»

Ἀπὸ μακρὰν, πολὺ μακρὰν, ὁ ἦχος αὐλοῦ πλήττει τὸ οὖς τῆς Ἰλόγκης καὶ κάθε του φθόγγος εἰσδύει εἰς τὴν καρδίαν της βαθύτατα.

Συνέχει τὴν ἀναπνοὴν της διὰ νάκούσῃ καλλίτερα, νάκούσῃ τὴν γλυκεῖαν μουσι-

